

Demografia i epidemiologia żywieniowa

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Jednostka organizacyjna Wydział Lekarski		Cykl dydaktyczny 2020/21	
Kierunek studiów Dietetyka		Rok realizacji 2020/21	
Poziom kształcenia drugiego stopnia		Języki wykładowe Polski	
Forma studiów stacjonarne		Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia w toku studiów	
Profil studiów ogólnoakademicki		Obligatoryjność fakultatywny	
Dyscypliny Nauki o zdrowiu		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin	
Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak			
Koordynator przedmiotu	Agnieszka Pac		
Prowadzący zajęcia	Agnieszka Pac, Małgorzata Bała, Elżbieta Sochacka-Tatara, Agnieszka Magiera		
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin	Liczba punktów ECTS 2.0	
	Forma prowadzenia i godziny zajęć e-learning: 10, seminarium: 20		

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z metodami zbierania danych, analizy i wnioskowania stosowanymi w demografii i epidemiologii.
C2	Wprowadzenie zagadnień związanych z oceną rozwoju populacji w aspekcie demograficznym oraz oceną stanu zdrowia populacji.
C3	Określanie czynników ryzyka oraz ocena skuteczności prowadzonych działań leczniczych i profilaktycznych w aspekcie żywienia i jego wpływu na zdrowie populacji i jednostki.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	sposoby pomiaru zjawisk demograficznych, oceny stanu zdrowia i obciążeń zdrowotnych populacji	DET_KDR_W01, DET_KDR_W08	test, zaliczenie pisemne
W2	zasady poszukiwania czynników ryzyka żywieniowozależnych chorób cywilizacyjnych oraz zna zasady profilaktyki	DET_KDR_W01, DET_KDR_W04	test, zaliczenie pisemne
W3	zasady wnioskowania na temat związków pomiędzy żywieniem i spożyciem żywności a wskaźnikami stanu zdrowia	DET_KDR_W01, DET_KDR_W02, DET_KDR_W05	test, zaliczenie pisemne
W4	zna zasady badania sposobu żywienia i stanu odżywienia pojedynczych osób oraz grup ludności	DET_KDR_W08	test, zaliczenie pisemne
W5	działania mające na celu przerwanie szerzenia się chorób zakaźnych, ze szczególnym uwzględnieniem chorób przenoszonych drogą pokarmową	DET_KDR_W01, DET_KDR_W03	test, zaliczenie pisemne
W6	rolę stanu odżywienia jako czynnika ryzyka występowania chorób zakaźnych i zakażeń szpitalnych	DET_KDR_W01, DET_KDR_W03	test, zaliczenie pisemne
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	na podstawie aktualnych trendów w zjawiskach demograficznych, przewidywać kierunek dalszego rozwoju populacji	DET_KDR_U01	obserwacja pracy studenta, zaliczenie pisemne
U2	zinterpretować miary częstości występowania chorób i niepełnosprawności, ocenić sytuację epidemiologiczną chorób dietozależnych	DET_KDR_U01, DET_KDR_U02	obserwacja pracy studenta, zaliczenie pisemne
U3	uzyskać informacje na temat obecności żywieniowych czynników ryzyka oraz zaplanować działania profilaktyczne na różnym poziomie zapobiegania, w szczególności dokonać analizy w ognisku zatrucia pokarmowego	DET_KDR_U01, DET_KDR_U02, DET_KDR_U08	sprawdzian praktyczny, sprawozdanie z wykonania zadania, zaliczenie pisemne
U4	dobrać odpowiednią dla wybranego celu metodę oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia, zarówno na poziomie jednostki, jak i populacji	DET_KDR_U02	sprawdzian praktyczny, zaliczenie pisemne
U5	zinterpretować wyniki badań epidemiologicznych nad rolą czynników żywieniowych w etiologii chorób oraz skutecznością działań profilaktycznych i leczniczych	DET_KDR_U01, DET_KDR_U11	sprawdzian praktyczny, zaliczenie pisemne
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	krytycznej analizy dostępnych danych na temat roli żywienia	DET_KDR_K01	sprawdzian praktyczny

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
e-learning	10

seminarium	20
przygotowanie do zajęć	10
kształcenie samodzielne	10
przygotowanie do sprawdzianu	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Wprowadzenie do demografii - Cele i zadania. Wykorzystanie osiągnięć demografii w praktyce. Podstawowe pojęcia. Źródła i zakres informacji. Współczynniki demograficzne. Zmiany demograficzne na przestrzeni czasu.	W1, U1	e-learning
2.	Sytuacja demograficzna w Polsce i wybranych państwach. Metody analizy demograficznej. Struktura ludności Polski. Ruch naturalny. Prognozy demograficzne.	W1, U1	seminarium
3.	Epidemiologia. Pojęcie zdrowia i choroby w wymiarze populacyjnym. Określenie rozpowszechnienia i rozmiarów zjawisk zdrowotnych w populacjach ludzkich. Mierniki klasyczne i miary obciążenia zdrowotnego.	W1, U2	e-learning
4.	Źródła informacji o stanie zdrowia populacji. Analiza wybranych danych epidemiologicznych dotyczących sytuacji w Polsce i na świecie. Wiek jako determinant stanu zdrowia. Porównanie stanu zdrowia różnych populacji. Standaryzacja współczynników - metody i interpretacja wyników.	W1, U2	seminarium
5.	Epidemiologia chorób zakaźnych. Proces epidemiczny. Triada epidemiczna. Rodzaje epidemii. Rola epidemiologii w profilaktyce chorób zakaźnych.	W5	e-learning
6.	Choroby zakaźne - czy nadal są problemem? Podstawowe pojęcia i zasady analizy epidemiologicznej w odniesieniu do chorób zakaźnych. Proces epidemiczny. Żywność jako potencjalne źródło zakażenia - analiza przypadku.	W5, U3	seminarium
7.	Badania epidemiologiczne - w jaki sposób zdobywamy wiedzę na temat aktualnego stanu, czynników ryzyka, skuteczności działań leczniczych i profilaktycznych?	W2, W3, W4	e-learning
8.	Rola epidemiologii w ocenie czynników ryzyka wpływających na stan zdrowia populacji i jednostki. Znaczenie biomarkerów. Markery stanu odżywienia.	W2, W3, W4, U5, K1	e-learning

9.	Sposób żywienia a stan odżywienia - metody analizy epidemiologicznej problemu. Wyzwania stojące przed epidemiologią żywieniową.	W3, W4, W6, U4	seminarium
10.	Strategie zapobiegania chorobom. Poziomy zapobiegania. Działania zmierzające do ograniczenia szerzenia się chorób oraz zapobiegania ich skutkom dla jednostki i populacji.	W2, U3, U5	seminarium
11.	Badania przesiewowe. Testy diagnostyczne i ich jakość.	W2, U3	seminarium
12.	W jaki sposób określić rolę wybranych czynników w etiologii choroby oraz jak ocenić skuteczność podjętych działań. Interpretacja wyników badań.	W2, W3, U2, U5	seminarium
13.	Rola badań epidemiologicznych w ustalaniu wytycznych dla profilaktyki i leczenia. Wytyczne i zalecenia żywieniowe	W3, W6, U5, K1	seminarium
14.	Niedożywienie jako czynnik ryzyka chorób	W6, U4	seminarium

Informacje rozszerzone

Metody nauczania:

Analiza przypadków, E-learning, Seminarium, Wykład z prezentacją multimedialną, Zajęcia praktyczne

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
e-learning	sprawdzian praktyczny, test, zaliczenie pisemne	Student zobowiązany jest do zaliczenia wszystkich tematów e-learningu w dogodnym dla siebie czasie poprzez zapoznanie się z wykładami oraz rozwiązanie krótkich zadań testowych oraz praktycznych weryfikujących zapoznanie się z materiałem (kryteria zaliczenia poszczególnych zadań dostępne w opisie zadania). Wynikiem dopuszczenia do testu końcowego jest zaliczenie wszystkich zadań /testów częściowych. Egzamin końcowy zawiera pytania z zakresu realizowanego podczas e-learningu.
seminarium	obserwacja pracy studenta, sprawozdanie z wykonania zadania, test	Student zobowiązany jest do aktywnego uczestnictwa w zajęciach seminaryjnych oraz wykonanie (indywidualnie lub w małej grupie) zadań zleconych przez prowadzącego. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na zajęciach student zobowiązany jest do zaliczenia zajęć (ektów uczenia się realizowanych podczas tych zajęć) w formie i terminie ustalonym z prowadzącym zajęcia, jednak przed przystąpieniem do egzaminu końcowego.

Dodatkowy opis

Egzamin końcowy obejmuje tematykę poruszaną podczas wykładów e-learningowych jak i seminariów. Warunkiem koniecznym do przystąpienia do egzaminu końcowego jest uzyskanie zaliczenia e-learningu oraz wszystkich seminariów. Egzamin końcowy końcowy w pierwszym terminie ma formę testu wielokrotnego wyboru składającego się z 40 pytań (kryterium zaliczenia - min. 60% poprawnych odpowiedzi).

Kryteria oceny (na podstawie egzaminu testowego) w I terminie:

92.0%-100.0%	Bardzo dobry (5.0)
84.0-91.9%	Dobry plus (4.5)
76.0-83.9%	Dobry (4.0)
68.0-75.9%	Dostateczny plus (3.5)
60.0-67.9%	Dostateczny (3.0)
<60.0%	Niedostateczny (2.0)

Zaliczenie w drugim terminie w oparciu o pisemny sprawdzian wiedzy - 5 pytań otwartych, każde z pytań punktowane w skali 0-5 pkt. (kryterium zaliczenia powyżej 50% punktów możliwych do zdobycia).

Kryteria oceny (na podstawie egzaminu z pytaniami otwartymi) w II terminie:

90.0%-100.0%	Bardzo dobry (5.0)
80.0-89.9%	Dobry plus (4.5)
70.0-79.9%	Dobry (4.0)
60.0-69.9%	Dostateczny plus (3.5)
50.0-59.9%	Dostateczny (3.0)
<60.0%	Niedostateczny (2.0)

Literatura

Obowiązkowa

1. W. Jędrzychowski: Epidemiologia w medycynie klinicznej i zdrowiu publicznym. Wydawnictwo UJ, Kraków 2010.
2. J. Holzer: Demografia. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2003

Dodatkowa

1. Strony internetowe zawierające informacje na temat sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób i problemów zdrowotnych. Aktualny wykaz dostępny na stronie przedmiotu przed rozpoczęciem za

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
DET_KDR_K01	Absolwent jest gotów do odgrywania aktywnej roli w życiu społecznym i publicznym poprzez inicjowanie i aktywne propagowanie zasad prawidłowego stylu życia, w szczególności zaś prawidłowego sposobu żywienia jednostek i grup społecznych
DET_KDR_U01	Absolwent potrafi wykorzystać posiadaną pogłębioną wiedzę do analizy, zrozumienia i podjęcia działań zapobiegawczych w odniesieniu do prawidłowego żywienia jednostek i populacji, zwłaszcza w odniesieniu do osób i grup chorych
DET_KDR_U02	Absolwent potrafi zastosować pogłębioną wiedzę teoretyczną do rozwiązywania złożonych problemów związanych z żywieniem człowieka oraz w sposób twórczy wykonywać powierzone zadania uwzględniając dobór odpowiednich narzędzi (w tym również w miarę potrzeb ich adaptację do zmiennych warunków) oraz sposobów komunikacji z pacjentami/klientami, kolegami oraz ekspertami
DET_KDR_U08	Absolwent potrafi posługiwać się językiem angielskim na poziomie co najmniej B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz skutecznie komunikować się w tym języku na tematy specjalistyczne, związane z bardzo szeroko pojętym wpływem żywienia na zdrowie człowieka
DET_KDR_U11	Absolwent potrafi dokonać właściwego doboru źródeł wiedzy i krytycznie oceniać jakość informacji, dokonywać syntezy, interpretacji i prezentować zdobyte informacje z wykorzystaniem odpowiednich środków przekazu
DET_KDR_W01	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu: fakty, teorie, metody oraz mechanizmy i złożone zależności dotyczące żywienia człowieka, jego uwarunkowań (biologicznych, fizycznych, chemicznych, społecznych) oraz zależności pomiędzy żywieniem a zdrowiem jednostki i populacji; również z zakresu patomechanizmów wpływających na trawienie, wchłanianie i metabolizm składników odżywczych
DET_KDR_W02	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu: metody i narzędzia uzyskiwania danych o żywieniu i stanie odżywienia jednostki i populacji, warunkach i czynnikach leżących u podstaw wyborów żywieniowych, metod diagnostyki zaburzeń i chorób związanych z nieprawidłowym żywieniem oraz skuteczności podjętych działań
DET_KDR_W03	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu: rolę żywienia w utrzymaniu zdrowia na każdym etapie życia, leczeniu, wspomaganiu leczenia i profilaktyce chorób związanych z nieprawidłowym sposobem żywienia, w tym w powiązaniu z najnowszymi wynikami badań naukowych
DET_KDR_W04	Absolwent zna i rozumie fundamentalne problemy związane z rozwojem współczesnej populacji, w tym problemy związane z problematyką żywienia człowieka
DET_KDR_W05	Absolwent zna i rozumie zasady prowadzenia poradnictwa żywieniowego oraz konstruowania wytycznych i norm dla poszczególnych grup w populacji
DET_KDR_W08	Absolwent zna i rozumie metody naukowego zdobywania wiedzy naukowej i prowadzenia badań naukowych, zasady wyciągania wniosków w oparciu o wyniki badań własnych i innych osób oraz zasady krytycznej oceny wyników badań w odniesieniu do sposobu ich prowadzenia